

Έγγραφο συνόδου

B9-0201/2024

25.3.2024

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

σύμφωνα με το άρθρο 227 παράγραφος 2 του Κανονισμού

σχετικά με τον χειρισμό βαρέων φορτηγών οχημάτων στα συνοριακά σημεία
διέλευσης βάσει της αναφοράς 0146/2023
(2024/2540(RSP))

Dolors Montserrat
εξ ονόματος της Επιτροπής Αναφορών

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τον χειρισμό βαρέων φορτηγών οχημάτων στα συνοριακά σημεία διέλευσης βάσει της αναφοράς 0146/2023 (2024/2540(RSP))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το άρθρο 26, τα άρθρα 28 έως 37 και το άρθρο 67 παράγραφοι 1 και 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ),
- έχοντας υπόψη τις διαβουλεύσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά τη συνεδρίαση της Επιτροπής Αναφορών στις 29 Νοεμβρίου 2023, σχετικά με την αναφορά 0146/2023,
- έχοντας υπόψη τη δημόσια ακρόαση με θέμα «Σύνορα Σένγκεν – ζητήματα που εγείρουν οι αναφέροντες», η οποία πραγματοποιήθηκε από κοινού στις 18 Ιουλίου 2023 από την Επιτροπή Αναφορών, σε συνεργασία με την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 16ης Νοεμβρίου 2022, με τίτλο «Ενίσχυση του χώρου Σένγκεν με την πλήρη συμμετοχή της Βουλγαρίας, της Ρουμανίας και της Κροατίας στον χώρο χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα» (COM(2022)0636),
- έχοντας υπόψη τα ψηφίσματά του της 18ης Οκτωβρίου 2022 σχετικά με την προσχώρηση της Ρουμανίας και της Βουλγαρίας στον χώρο Σένγκεν¹ και της 12ης Ιουλίου 2023 σχετικά με την προσχώρηση στον χώρο Σένγκεν²,
- έχοντας υπόψη την ομόφωνη απόφαση του Συμβουλίου της 30ής Δεκεμβρίου 2023 για την υποδοχή της Ρουμανίας και της Βουλγαρίας στον χώρο Σένγκεν, αρχής γενομένης από την άρση των ελέγχων στα εναέρια και θαλάσσια σύνορα από τον Μάρτιο του 2024,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 25ης Νοεμβρίου 2021 σχετικά με την ασφάλεια των χώρων στάθμευσης φορτηγών στην ΕΕ³,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 9ης Μαΐου 2023 σχετικά με το νέο πλαίσιο αστικής κινητικότητας της ΕΕ⁴,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 13ης Ιουνίου 2023 σχετικά με μεγάλα έργα μεταφορικών υποδομών στην ΕΕ – υλοποίηση των έργων, και παρακολούθηση και έλεγχος των ενωσιακών κονδυλίων⁵,

¹ EE C 149 της 28.4.2023, σ. 11.

² Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2023)0278.

³ EE C 224 της 8.6.2022, σ. 95.

⁴ EE C, C/2023/1058, 15.12.2023, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:52023IP0130>.

⁵ EE C, C/2024/481, 23.01.2024, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:52023IP0229>.

- έχοντας υπόψη την πρόταση κανονισμού περί των προσανατολισμών για την ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1153 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 913/2010 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 (COM(2021)0812),
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 227 παράγραφος 2 του Κανονισμού του,
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι εκατοντάδες φορτηγά οχήματα παραμένουν καθημερινά στα εσωτερικά σύνορα της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των συνόρων μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ που βρίσκονται εντός Σένγκεν και εκτός Σένγκεν, όπου αντιμετωπίζουν εξαιρετικά μεγάλο χρόνο αναμονής και καθυστερήσεις λόγω διεκπεραιώσεων και ελέγχων· λαμβάνοντας υπόψη ότι το ισχύον ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο δεν εξετάζει ή ρυθμίζει ειδικά το μέγιστο χρόνο που απαιτείται για τη διεκπεραίωση των εμπορευμάτων στα σύνορα·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι λόγοι για αυτές τις ουρές αναμονής και τις καθυστερήσεις στα σύνορα των κρατών μελών μπορούν να αποδοθούν σε πολλαπλούς διοικητικούς και λειτουργικούς παράγοντες, σε παράγοντες ασφαλείας, σε τεχνικούς παράγοντες ή παράγοντες διαλειτουργικότητας, όπως η ανεπαρκής λειτουργική και τεχνική ικανότητα, οι ελλείψεις προσωπικού, τα γραφεία ελέγχου ή οι γεφυροπλάστιγγες για τα φορτηγά οχήματα, καθώς και η συγκέντρωση πολλών θεσμικών οργάνων στα σύνορα και οι χρονοβόρες διαδικασίες ελέγχου των εμπορευματικών μεταφορών· λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 22 του κώδικα συνόρων του Σένγκεν⁶ κατοχυρώνει την αρχή της απουσίας επαληθεύσεων και ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα μεταξύ των χωρών Σένγκεν, σύμφωνα με την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας που ορίζεται στο άρθρο 26 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ, ενώ το άρθρο 24 ορίζει συγκεκριμένα ότι τα κράτη μέλη πρέπει να άρουν κάθε εμπόδιο στην ομαλή ροή της κυκλοφορίας μέσω των οδικών σημείων διέλευσης των εσωτερικών συνόρων·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η συσσώρευση ταξινομημένων στην ΕΕ βαρέων φορτηγών οχημάτων στα σύνορα μπορεί να έχει αρνητικές επιπτώσεις στην υγεία και τις συνθήκες εργασίας των οδηγών, στην οδική ασφάλεια και στη λειτουργία των επιχειρήσεων οδικών μεταφορών, καθώς και να έχει αρνητικό αντίκτυπο στον ανταγωνισμό και τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς της ΕΕ, και να αυξήσει το κόστος των οδικών μεταφορέων·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Βουλγαρία και η Ρουμανία εξακολουθούν να αναμένουν απόφαση του Συμβουλίου σχετικά με την ημερομηνία κατάργησης των ελέγχων στα εσωτερικά χερσαία σύνορα, λαμβάνοντας υπόψη ότι η άρση των επαληθεύσεων και των ελέγχων στα εσωτερικά χερσαία σύνορα θα είχε θετικό αντίκτυπο στη συμμετοχή της Ρουμανίας και της Βουλγαρίας στην ενιαία αγορά της ΕΕ, εξαλείφοντας τα εμπόδια στην κινητικότητα, τα οποία προκαλούν καθυστερήσεις στις επιχειρηματικές δραστηριότητες ως αποτέλεσμα της διαταραχής των χρονοδιαγραμμάτων παράδοσης εμπορευμάτων·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι καθυστερήσεις των φορτηγών οχημάτων στα σύνορα προκαλούν απώλειες εκατοντάδων εκατομμυρίων ευρώ για τις ευρωπαϊκές

⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/399, της 9ης Μαρτίου 2016, περί κώδικα της Ένωσης σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (κώδικας συνόρων του Σένγκεν), ΕΕ L 77 της 23.3.2016, σ. 1.

επιχειρήσεις, ιδίως στους τομείς της εφοδιαστικής, του τουρισμού και της φιλοξενίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι κίνδυνοι που εγκυμονούν αυτοί οι περιορισμοί διέλευσης των συνόρων κατέστησαν ιδιαίτερα εμφανείς κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19· λαμβάνοντας υπόψη ότι η διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης αποδυναμώνει σημαντικά την ανθεκτικότητα της ΕΕ έναντι άλλων πιθανών καταστάσεων έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας·

- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διάρκεια των ουρών αναμονής των φορτηγών οχημάτων στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ με τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων είναι ιδιαίτερα ανησυχητική·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα γεγονότα αυτά θέτουν σε σοβαρό κίνδυνο την υγεία και την ασφάλεια των επαγγελματιών οδηγών, θέτοντας σε κίνδυνο τις συνθήκες εργασίας τους και υπονομεύοντας την ποιότητα των θέσεων εργασίας στο επάγγελμα, συμβάλλοντας παράλληλα στην παγκόσμια έλλειψη οδηγών φορτηγών· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι οδηγοί φορτηγών σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ συχνά υποφέρουν από πολλαπλές μορφές χρόνιου πόνου, όπως οσφυαλγία, πόνο στα γόνατα και τους ώμους· λαμβάνοντας υπόψη ότι, ταυτόχρονα, η συχνή αυθαίρετη απαίτηση για εκφόρτωση και επαναφόρτωση φορτίου συνεπάγεται σημαντικούς πρόσθετους κινδύνους για την υγεία, οι οποίοι συχνά οδηγούν σε τραυματισμούς, καθώς οι οδηγοί φορτηγών μπορεί συχνά να μην διαθέτουν τη φυσική αντοχή ή τον κατάλληλο εξοπλισμό για να σηκώνουν τα βαριά φορτία που απαιτείται· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εργοδότες επιβάλλουν τυχαία αυτή την υποχρέωση και ευθύνη στους οδηγούς φορτηγών, χωρίς πρόσθετη αμοιβή·
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ουρές αναμονής των φορτηγών οχημάτων στα σύνορα επηρεάζουν άμεσα την υγεία των Ευρωπαίων πολιτών, επηρεάζοντας αρνητικά την ποιότητα του αέρα και προκαλώντας ρύπανση των υδάτων και ηχορύπανση, επιδρώντας παράλληλα δυσμενώς και στους τόπους Natura 2000· λαμβάνοντας υπόψη ότι, για παράδειγμα, στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 16ης Μαΐου 2023 υπογραμμίζεται ότι 46 000 τόνοι CO₂ εκπέμπονται ετησίως λόγω της συνέχισης των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα για τη Ρουμανία και τη Βουλγαρία·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η συμφόρηση από φορτηγά οχήματα επιδεινώνει επίσης την ποιότητα των υφιστάμενων υποδομών, ενώ παράλληλα παρεμποδίζει την οδική ασφάλεια και αυξάνει τον κίνδυνο τροχαίων ατυχημάτων·
- Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αύξηση της δημόσιας και ιδιωτικής χρηματοδότησης ασφαλών και προστατευμένων χώρων στάθμευσης φορτηγών θα επιτρέψει στους οδηγούς να κάνουν τα διαλείμματά τους με πλήρη ασφάλεια· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ενίσχυση των εργαλείων ασφάλειας, για παράδειγμα με την ανάπτυξη ειδικών εφαρμογών για φορητές συσκευές, θα μειώνει τον κίνδυνο οι οδηγοί φορτηγών να πέσουν θύματα εγκληματικών πράξεων·
1. καλεί το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή να επικεντρωθούν σε ειδικά μέτρα για τη διασφάλιση της ομαλής και αποτελεσματικής διέλευσης των συνόρων για τις εμπορευματικές μεταφορές κατά την ανάπτυξη βασικών πολιτικών της ΕΕ, όπως το διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών·
 2. καλεί την Επιτροπή, μετά από εκτίμηση επιπτώσεων για τα θέματα που περιγράφονται στην παρούσα πρόταση ψηφίσματος, να προτείνει άμεσα και δεσμευτικά νομοθετικά

μέτρα για τη δημιουργία ενός πανευρωπαϊκού προτύπου μέσου όρου ενός λεπτού για την επεξεργασία βαρέων φορτηγών οχημάτων στα σημεία διέλευσης των συνόρων εντός της ΕΕ, ώστε να διασφαλίζεται η ροή στα εσωτερικά σύνορα Σένγκεν και εκτός Σένγκεν, επιτρέποντας την ταχεία και αποτελεσματική κυκλοφορία αγαθών και υπηρεσιών· τονίζει ότι ένα τέτοιο μέτρο θα βελτιώνει σημαντικά την ανταγωνιστικότητα του τομέα των οδικών μεταφορών και θα διασφάλιζε την ομαλή λειτουργία του στην ενιαία αγορά· τονίζει ότι η συνέχιση των ελέγχων στα χερσαία σύνορα βλάπτει τα οικονομικά συμφέροντα όλων των κρατών μελών·

3. επισημαίνει ότι η Επιτροπή επαναλαμβάνει από το 2011 ότι τόσο η Ρουμανία όσο και η Βουλγαρία πληρούν όλα τα τυπικά κριτήρια για την προσχώρησή τους στον χώρο Σένγκεν· τονίζει ότι η απόφαση του Συμβουλίου, της 30ής Δεκεμβρίου 2023, να άρει τους ελέγχους στα εναέρια και θαλάσσια σύνορα στη Ρουμανία και τη Βουλγαρία αντιμετωπίζει μόνο εν μέρει το ζήτημα της τρέχουσας στρέβλωσης της ενιαίας αγοράς· τονίζει ότι η απόφαση αυτή δεν αντιμετωπίζει το μεγαλύτερο και πλέον πειστικό ζήτημα, δηλαδή τις διελεύσεις των χερσαίων συνόρων, όπου οι έλεγχοι συνεχίζονται στα χερσαία σύνορα Σένγκεν, εμποδίζοντας την απρόσκοπτη διέλευση φορτηγών οχημάτων, λεωφορείων, ιδιωτικών αυτοκινήτων και τρένων· επαναλαμβάνει την πάγια θέση του υπέρ της πλήρους εφαρμογής του κεκτημένου του Σένγκεν στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία· παροτρύνει τη βελγική Προεδρία και όλα τα μέλη του Συμβουλίου να εγκρίνουν το συντομότερο δυνατόν, και το αργότερο έως τα μέσα του 2024, απόφαση σχετικά με την πλήρη εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν στη Ρουμανία και τη Βουλγαρία·
4. ζητεί, ως εκ τούτου, από την Επιτροπή να εγγυηθεί τη συμμόρφωση και την παρακολούθηση της εφαρμογής των μέτρων που λαμβάνονται, μεταξύ άλλων μέσω της επιβολής κυρώσεων· υπογραμμίζει την ανάγκη για κατάλληλη και επαρκή ενωσιακή χρηματοδότηση και τεχνική υποστήριξη·
5. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να θεσπίσουν νομοθεσία της ΕΕ που θα επιτρέπει στους οδηγούς φορτηγών να χρησιμοποιούν μικρότερα σημεία διέλευσης των συνόρων όταν οι κύριες αρτηρίες είναι κλειστές για τη συντήρηση του οδικού δικτύου, προκειμένου να αποφεύγεται το φαινόμενο της εξάρτησης των οδηγών από αυθαίρετες ενέργειες μεμονωμένων χωρών, δεδομένου ότι αυτό αποτελεί ζήτημα γενικού ενδιαφέροντος για την ΕΕ·
6. καλεί την Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και τους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς, να προτείνει συγκεκριμένα μέτρα για την αντιμετώπιση της έλλειψης επαγγελματιών οδηγών στην ΕΕ κεντρίζοντας το ενδιαφέρον των νέων μέσω της χρηματοδότησης ειδικών διαδικασιών κατάρτισης ή επανειδίκευσης και απόκτησης προσόντων και μέσω της προώθησης συμπράξεων μεταξύ επαγγελματικών σχολών και εταιρειών μεταφορών, μεταξύ άλλων με ειδική δημοσιονομική στήριξη της ΕΕ·
7. καλεί τα κράτη μέλη να εντείνουν περαιτέρω τις προσπάθειές τους για την ενίσχυση της διασυνοριακής συνεργασίας όσον αφορά τις κλοπές από φορτηγά οχήματα·
8. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στην Επιτροπή, το Συμβούλιο και τις αρμόδιες εθνικές αρχές.